

Závěrečná zpráva ze studijního pobytu Akademický rok 2018 - 2019

Tato zpráva musí být předána Akademické informační agentuře Domu zahraniční spolupráce (DZS) po ukončení studijního pobytu. Zprávu, prosím, zašlete e-mailem na adresu aia@dzs.cz . Do předmětu e-mailu napište „Zpráva z pobytu“ + název příslušné země.

Závěrečné zprávy, jejichž autoři a autorky souhlasili/y se zveřejněním, jsou k dispozici na internetové adrese http://www.dzs.cz/cz/akademicka-informacni-agentura/63_zpravy-ze-studijnich-pobytu/.

Jméno a příjmení studenta/studentky:	Ludmila Kulhavá
E-mail:	lida.kulhava@hotmail.com
Domácí VŠ:	Univerzita Palackého v Olomouci
Domácí fakulta:	Filosofická Fakulta
Obor studia:	Čínská filologie - Religionistika
Hostitelská země:	ČLR
Hostitelská VŠ:	Nanjing Normal University
Délka pobytu:	10 měsíců

Prosíme o vyjádření, zda hodláte zprávu poskytnout k uveřejnění a zda ji hodláte zveřejnit anonymně či nikoli. Zveřejnění jména a kontaktu může pomoci dalším uchazečům a uchazečkám o stipendijní pobyt v zahraničí.

- Souhlasím s uveřejněním této zprávy na internetových stránkách DZS ano ne
- Souhlasím s uvedením jména u mé zprávy ano ne
- Souhlasím s uvedením e-mailové adresy u mé zprávy ano ne
- Souhlasím s tím, aby zpráva byla uchována pro potřeby MŠMT a AIA DZS po dobu pěti let od jejího odevzdání. ano ne

Body pro sepsání Zprávy ze studijního pobytu:

- **Zahraníční pobyt** (uveďte stručné informace o délce studijního pobytu, o univerzitě či pracovišti, kde jste stáž absolvovali, o Vaší činnosti spojené se studiem)
- **Před odjezdem** (informace o formalitách, které je třeba zajistit před odjezdem – viza, pojištění apod., doprava, spojení, ceny)
- **Ubytování, stravování, doprava** (druh ubytování, kvalita, způsob zajištění, cena, možnost využití studentské koleje, možnost stravování v menze)
- **Finance** (způsob výplaty stipendia, dostatečnost finančních prostředků, potřeba finanční zálohy ze soukromých zdrojů, nepředvídané náklady)
- **Volný čas** (využívání volného času, akce a služby pro studenty a studentky, přístup do univerzitních zařízení – do knihoven, k internetu apod., sportovní a kulturní příležitosti, tipy na výlety)

- **S jakými problémy jste se setkal/a při přípravě cesty a během zahraničního studia**
- **Další komentáře a doporučení** (rady a tipy pro ostatní studenty a studentky)
- **Celkové hodnocení** (jaký přínos měla stáž pro Vaše studium, diplomový projekt, doktorskou práci, pro zlepšení jazykových znalostí apod.)
- **Odkaz na fotogalerii** (můžete připojit odkaz na Vaše osobní webové nebo facebookové fotoalbum, případně je možné zaslat několik fotografií v příloze e-mailu)

Text zprávy:

3. září 2018 jsem z Letiště Václava Havla odlétala na desetiměsíční studijní pobyt do Číny, jmenovitě do města Nanking (Nanjing = 南京), vzdáleného přibližně dvě hodiny jízdy rychlovlakem od Šanghaje na východním pobřeží. Přestože nás před odjezdem varovali o vyšší cenové kategorii měst na ekonomicky rozvinutějším východě Číny, samotný Nanking je dle čínských parametrů tzv. „město druhé třídy“ a tím pádem se v mnoha ohledech cenově příliš neliší od života v Čechách.

Ve městě Nanking je vysokých škol hned několik – v městské čtvrti Gulou (鼓楼), kde se nacházel kampus Nanjing Normal University (南京师范大学, dále už jen NNU), na které jsem studovala, jsem potkávala studenty minimálně ze čtyř dalších univerzit. Označení „normal“ u čínských univerzit znamená speciální zaměření na pedagogické vzdělávání studentů, což se však na mém jazykovém programu pro mezinárodní studenty nijak neprojevalo. Tuto univerzitu jsem si primárně vybrala nejen díky jejímu pověstně krásnému (i když dnes již lehce zašlému) kampusu, ale i díky nabízenému jazykovému programu, který patří k jednomu z nejlepších v zemi. To, že je Nanking původní hlavní město Číny, a tudíž bohaté na kulturní i přírodní památky, byl příjemný bonus.

Samotné studium nebylo nijak časově náročné – v nižším ročníku, kam jsem chodila v prvním semestru (přibližně HSK4 úroveň), jsme měli vyučování pět dní v týdnu, ovšem pouze dopoledne (8-12), ve středním ročníku (úroveň HSK5) to byly pak pouze čtyři dny týdně, k dopolednímu vyučování se však přidávaly volitelné, odpolední předměty. Lekce probíhaly v čínštině, přesto v naprosto zvladatelných mezích (učitelé angličtinu ovládají, ale používají jen v krajních případech). Co se týče studijní náplně, je po studentech vyžadována účast na hodinách poslechu, konverzace a všeobecné čínštiny (četba, psaní, gramatika, porozumění textu atd.), s tím, že absence nesmí překročit 30 %. Rok je rozdělený do dvou semestrů, v jejichž polovině skládají studenti „midterms“ (期中考试), na konci pak „finals“ (期末考试), na základě dosažených výsledků pak mohou studenti změnit třídu a úroveň (a v případě nevydařeného pokusu, který je na složení zkoušky jen jeden, může být studentům odebrána i část stipendia).

Na úvod odstavců o dopravě do Číny bych ráda doporučila, abyste zvážili co nejdřívejší zařizení všech formalit, především pak víza. To Vám však čínská strana moc neulehčí, protože jestli je na světě kromě Francie ještě jiná byrokratická velmoc, je to právě Čína. Pokud jedete do Číny studovat, potřebujete k vyplněné žádosti o vízum přikládat taky nemálo dalších dokumentů – začněme třeba u Visa Application for Study in China (či nějak podobně, názvy mi za rok vypadly). Je to jakýsi formulář, který jste někdy v lednu posílali na Vámi vytouženou univerzitu, a který by Vám měli oni poslat zpět, jestliže Vás přijali ke studiu, jako potvrzení pro úředníky na vízovém oddělení (ve zkratce). Každopádně je to papír, o kterém doufáte, že Vám přijde nejpozději do konce června. To se nestane – očekávejte alespoň měsíční zpoždění, a tedy dodání nezbytného dokumentu

do Vaší schránky (ano, potřebujete originál, často do vlastních rukou) přibližně k polovině srpna. To ovšem podstatně zkrátí Vaše okénko na vyřizování víza, než budete na konci srpna či na začátku září odlétat.

O samotném vyřizování víza toho tolik napsat nemohu – během mého pobytu v Číně došlo k podstatné aktualizaci celého procesu, který se teď z větší části přenesl na internet. Snad jen: Pochtivě si přečtěte webové stránky, nezapomeňte přinést všechny dokumenty a pro jistotu si udělejte i několik kopií (nejsem si jistá, zda-li není u žádosti o vízum nutná např. zdravotní prohlídka) a až tam poneseš fotku, ujistěte se, že jste vyfoceni před bílým pozadím, máte dostatečně zahalená ramena, je Vám vidět čelo a uši a nemáte na sobě žádné ozdoby, dokonce ani dioptrické brýle.

S kupováním letenek také mnoho zkušeností nemám – do Nankingu jsme ve stejném termínu odlétaly čtyři a vyřešily jsme to i hromadným nákupem letenek, což našťastí nebyla moje zodpovědnost. Každopádně jsme se i s pozdním nákupem letenek dostaly na příjemnou cenu cca. 8 500 Kč, což bylo převážně díky letům s čínskými společnostmi (první let Praha-Xi'an (西安), druhý Xi'an-Nanjing).

Podobně neznalá jsem i co se týče pojištění pro studenty v Číně, jelikož se o nás v tomto ohledu postarala má vysílající univerzita (tedy Univerzita Palackého v Olomouci). Co jsem však před odletem nezanedbala bylo očkování – základní je injekce proti břišnímu tyfu, doporučuji však i meningitidu a žloutenku typu A (jednotlivé injekce se pohybují kolem 2000 Kč, pro pojištěnce VZP je tu však možnost vrácení asi 500 Kč/injekci).

Studenti jazykového programu (ať už jde o jedno či dvousemestrální pobyt) jsou automaticky ubytovávaní (nebo se to zaškrťává jako možnost při podávání žádosti o studium na NNU?) na studentských kolejích, které jsou v případě studentů dostávajících stipendium zdarma (ostatně stejně jako celé studium na škole) a v budově hotelu, který je součástí kampusu. Budova i pokoje jsou již v zašlejší stavu, ale není to nic hrozného.

Bydlí se po dvou, i když počet lidí na pokoji se může lišit podle pater. Při ubytování se na kolej stačí dojet na recepci hotelu Nanshan (南山专家楼), nahlásit své jméno a předložit sérii dokumentů – jejich přesný seznam by Vám měl být zaslán emailem, nebo je k (pracnému) dohledání na stránkách univerzity, určených pro zahraniční studenty (každopádně jedním z požadovaných dokumentů je i ten, na který jsem tak nadávala v předchozích odstavcích, ten fakt neztrácejte). Paní na recepci (a tady už se dostáváte do bodu, kdy Vám angličtina moc nepomůže, i když to zjistíte velmi brzo již na letišti) pak po vás bude chtít kauci na pokoji (3000 RMB = 9000 Kč, přijedte do Číny s eury či dolary a na letišti směňte, popřípadě si na letišti vyberte z bankomatu) a něco málo na internet.

V kampusu NNU jsou k dispozici dvě studentské jídelny, z nichž jedna je i určená (doporučená?) mezinárodním studentům, všichni však chodí do hlavní menzy spolu s čínskými studenty. Jídlo je tam často o něco levnější než v okolních restauracích, jíst mimo školu je ale pro většinu studentů lákavější – není tam stísněná atmosféra školních jídelen, ceny jsou příjemně nízké, jídlo (podle mě) chutná o něco lépe a je ho k dostání více druhů. Mimo jídelny jsou v kampusu další užitečná místa: obchůdek telekomunikačních společností, kde se dá zakoupit SIM karta s tarifem šitým na míru zahraničním studentům (čínské telefonní číslo budete potřebovat naprosto všude), tiskové centrum, knihovna...

Čínské telefonní číslo budete mimo jiné potřebovat i k založení bankovního účtu, který si pod dohledem školy zařídíte během svého prvního týdne pobytu. Ten, spolu s telefonním číslem, pak zadáte do aplikace Alipay či WeChat, abyste mohli žít a platit na internetu, tak jako zbytek Číňanů. Během prvního týdne na univerzitě se jede také

hromadně do lékařského střediska, kde předkládáte Vámi vyplněný zdravotní formulář, odeberou Vám krev a dle potřeby provedou další vyšetření (rentgen, EKG, atd. – na tuto prohlídku si vezměte dalších alespoň 600 RMB).

Stipendium od MŠMT obdržíte ve dvou splátkách v září a v lednu, stipendijní studenti v Číně však dostávají také příspěvek 3000 RMB na měsíc od čínského ministerstva školství (já doteď nevím, od koho ty peníze byly), za které by si měl student kupovat jídlo a platit případné další náklady (kurzy, posilovna, výlety, památky atd.). V září dostane student tyto 3000 RMB na ruku během registrace studenta v kanceláři školy, následující měsíce (když už má student zařízený čínský účet) se přibližně v polovině měsíce musí každý, kdo dostává stipendium, dostavit do kanceláře a podepsat se, aby mu peníze na příští měsíc poslali. Na to, že si stipendisté neplatí ani studium, ani koleje, je to peněz víc než dost, takže i potřeba hradit nějaké náklady z mých vlastních zdrojů byla minimální.

Jak jsem se již zmiňovala v předchozích odstavcích, díky dopolednímu vyučování jsme měli odpoledne volného času požehnaně. Háček vězí v tom, že když vstáváte v sedm ráno, načež na Vás čtyři hodiny v kuse někdo mluví čínsky (ať už je výklad sebezábavnější), okamžitě po obědě aspoň na pár hodin odpadnete. Zmiňovala jsem ale také, že Nanking je výborné město na trávení volného času (a jedno z nejzelenějších měst v Číně!), a to nejenom díky svému kulturnímu dědictví. V porovnání s ostatními městy na východním pobřeží je to město menší, zajímavě se v něm mísí takřka vesnický život postranních uliček a megalomanství čínských měst na ulicích hlavních, takže se přímo nabízí k objevným výletům na vlastní pěst.

Nanking (ostatně jako všechna ostatní čínská města) je protkaný příhodnou a pohodlnou metrovou dopravou, do které je možné zakoupit dobíjecí kartičku či žetony jednotlivé jízdy. S ostatními městy pak Nanking propojují železniční dráhy, na kterých jezdí rychlovlaky – z Nankingu do Pekingu se pak můžete díky vlakům, které dosahují rychlosti až 300 km/h, dostat za čtyři hodiny. Na cestování po Číně si můžete vyrazit třeba během týdnu prázdnin na konci září, tzv. „Golden week“ (i když stejný nápad má i zbytek Číňanů), popřípadě i během hrstky prodloužených víkendů. Mezi semestry (zimní končí přibližně první týden v lednu, letní začíná na začátku března) je na cestování času až až, a člověk si tak může jet užít oslavy čínského Nového roku kdekoliv po Číně.

O každodenní volnočasové aktivity byla na mé hostitelské univerzitě spíše nouze – těch pár volitelných předmětů, které byly vypsány (cestovní čínština, obchodní čínština, čtení novin, kaligrafie, psaní), byly buď příliš náročné, nebo extrémně nezábavné. Nejsem typ člověka, který by něco takového normálně řekl, ale chybělo mi cosi jako tělesná výchova – nechci užívat klišé, ale tak nějak jsem v té Číně chtěla cvičit jako místní důchodci tai-chi (太极拳) v parku... Nedostatečné volnočasové využití na NNU může však mít stejně tak na svědomí můj anti-talent na zvládnutí sociálních situací, jako nedostatečná nabídka školy.

O problémech, kterým jsem (a pevně věřím, že jsem v tom nebyla sama) při přípravě na výjezd i během pobytu čelila, jsem již z části mluvila. Zmiňovala jsem notorickou čínskou byrokracii, kterou člověk jen tak snadno neobejde, takže nezbyvá, než podlehnout (a všude tahat kopii pasu). Varovala jsem i před neschopností Číňanů komunikovat anglicky (najdou se výjimky ve formě mladých studentů, zde se však dostáváme k lehce opačnému problému, tedy tomu, že jediný důvod, proč se s Vámi budou bavit, je kvůli zlepšení své úrovně angličtiny), takže zbývá snad jen poslední, nejdůležitější, spíše technická poznámka.

Pokud máte možnost si před odjezdem do Číny pořídit nový telefon, udělejte tak. Zvolte nějakou čínskou značku (mně samotné se osvědčil telefon Xiaomi), které pak v Číně fungují bez problémů. Neškodí zainvestovat do telefonu se dvěma sloty na SIM kartu, kam se Vám pak vejde česká i čínská SIM karta. Před odletem se také hodí stáhnout si pár užitečných čínských aplikací: WeChat (微信), AliPay (支付宝), Taobao (淘宝), Baidu map, a především pak jednu (i když dvě neuškodí) z mnoha nabízených VPN aplikací, které vám umožní přístup k aplikacím či sítím jinak blokováným čínskou „Firewall“, neboli novodobou Velkou čínskou zdí. Můžete si zvolit např. placenou ExpressVPN, popřípadě NordVPN, existují však i verze zadarmo ke stažení v Google Store (TurboVPN, VPN365 apod.). Jestli si máte z tohoto textu, který mezitím nabobtnal do nečekaných rozměrů, něco zapamatovat, nechtě je to moje výzva ke včasnému stažení VPN služby. Věřte mi, bez Googlu (i jím poskytovaných map), Facebooku, Instagramu, Wikipedie atd. nedáte v Číně ani ránu – a jakmile se ocitnete uvnitř čínských hranic, nic z toho Vám už stáhnout nepůjde.

K něčemu se přiznám. Na téměř roční výjezd do Číny (zdaleka nejdál od domova, jak jsem se kdy ocitla) se mi původně ani trochu nechtělo. Když nám hned během prvého věčně sdělili, že většina studentů po druhém ročníku do Číny alespoň na semestr vyjede, házeli jsme po sobě nevěřící pohledy, jako bychom se navzájem snažili ujistit, že ne, ani mě by něco takového nikdy nenapadlo. Pak mi však bylo nabídnuto vládní stipendium a já jsem tento výjezd začala vnímat jako to, co to opravdu je: příležitost. A to ani ne tak příležitost pracovní, jakýsi prospekt, který si přidáte do kolonky v životopise, nýbrž příležitost sebevzdělávání, sebezdokonalení, a především mimořádná možnost zažít něco nového, jiného, *extrémního*. Vráťte se jako jiný (i když možná ne o tolik) člověk. Za lepších podmínek, než jaké jsem měla k dispozici, jsem vyjet nemohla. Podobná nabídka se nejspíš opakovat nebude. Tak proč to nezkusit?

Neříkám, že jsem se nebála. Že se mi nestýskalo. Že jsem neměla momenty, kdy jsem chtěla prostě jenom vyběhnout a koupit letenku domů. Daleko víc momentů ale bylo plných nadšení z první úspěšné konverzace s majitelem krámků před školou, uchvácení výhledem nad mraky z vrcholu čtyřtisícové hory, debužírování v těch nejzašlejších čínských restauracích, radostí z nově uzavřeného, nepravděpodobného přátelství. Co na tom, že si musíte na deset měsíců odpuštit český chleba, bločky eidamu a dobré pivo (Tsingtao (青島啤酒) ale ujde!), když v Číně můžete každou noc ochutnávat novou prapodivnou pochutinu ze stánků, které se po desáté vyrojí na téměř každé ulici?

Tímto odstavcem bych ráda zakončila tuhle krkolomnou úvahu, kterou jsem vlastně v plánu napsat vůbec neměla. Jestli jste dočetli až sem ve snaze zjistit, jak se mi v Číně líbilo, vězte, že jsem nemohla být vděčnější za tuto příležitost, která mi nejen otevřela oči a rozšířila obzory, ale snad i přispěla k mému hlubšímu porozumění čínského jazyka. Pokud tuhle zprávu čtete, protože se ucházíte o možnost výjezdu do Číny (a já Vás ještě z nějakého důvodu neodradila) či se nemůžete rozhodnout a hledáte ujištění, nechtě je tenhle text návodem a výzvou. Jeďte do Číny. (Jeďte do Nankingu.) A možná si přečtete knihu Hodiny z Olova od Radky Denemarkové. A nebo to možná nechte až po návratu.